

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Construcții

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Construcții

Valeriu Pelivan

12 2016

Curriculumul disciplinar
F.08.O.015 Economia ramurii

Specialitatea: 73120 Cadastru și Organizarea Teritoriului
Calificarea: Tehnician cadastru

Chișinău 2016

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. *Lucia Țurcan* – grad didactic superior, Centrul de Excelență în Construcții

Aprobat de:

Consiliul metodic științific al Centrului de Excelență în Construcții.

 Director
Valeriu Pelivan
" 12 " 2016

Recenzenți:

1. Gheorghe Timoftică – grad didactic doi, Centrul de Excelență în Construcții.
2. Ludmila Bodeanu – grad didactic doi, Centrul de Excelență în Construcții.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

CUPRINS

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV.	Administrarea disciplinei.....	5
V.	Unitățile de învățare.....	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	8
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	9
VIII.	Lucrări practice recomandate.....	10
IX.	Sugestii metodologice.....	11
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	13
XI.	Resurse necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.....	15
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	16

I.Preliminarii

Economia este o știință socială, care studiază alegerile pe care le fac oamenii, utilizând resursele existente pentru satisfacerea dorințelor și necesităților sale. Economia ramurii se studiază în ultimul an de studii și reprezintă o finalitate în formarea profesională a elevilor de la specialitatea "73120- Cadastru și organizarea teritoriului".

Pentru studierea disciplinei sunt prevăzute 90 ore – total, ceea ce constituie 3 credite de studii în Sistemul de Credite de studii Transferabile, inclusiv 45 ore contact direct, din ele 25 ore – teoretice, 20 ore – practice și 45 ore-studiul individual.

Drept bază pentru studierea disciplinei servesc competențele formate în cadrul următoarelor unități de curs: „Cadastru”, „Proiectarea și organizarea teritoriului”, „Curs general de construcții”, „Materiale de construcții”.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru formarea profesională

Educația economică a devenit un element important al formării inițiale și continue a specialiștilor din diverse domenii, datorită contribuției efective pe care aceasta o are la dezvoltarea inițiativei antreprenoriale în societate, oferirea diverselor oportunități de realizare în carieră și integrare socio-profesională a profesioniștilor debutanți.

Intrarea în secolul XXI se asociază cu schimbări rapide în sistemele socio-economice și politice din multe țări, fapt care condiționează necesitatea acumulării de către viitorii specialiști a competențelor tehnico-economice vaste în diferite domenii;

Creșterea numărului și volumului activităților economice multinaționale cere de la specialistul modern cunoașterea modului de funcționare a diferitor afaceri, precum și a mediului economic în cadrul căreia ele se desfășoară. Cele expuse mai sus impun necesitatea cunoașterii de către viitorii specialiști a economiei ramurii în care vor activa după absolvirea studiilor.

Transformările care au loc în economia Republica Moldova impun existența unei gândiri economice științifice, unei logici, ce reiese din condițiile proprietății private. Antreprenorialul reprezintă o oportunitate în edificarea unei cariere de succes, deoarece spiritul antreprenorial este caracteristic persoanelor cu idei noi, care pun în mișcare mecanismele creșterii economice și contribuie la rezolvarea multiplelor probleme social-economice ale țării.

Perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană, globalizarea economiei mondiale, mediul concurențial cu reguli clare și transparente necesită evidențierea și clarificarea conceptelor economice și promovarea valorilor antreprenorialului contemporan. Consiliul European (martie 2006) a subliniat necesitatea creării unui climat antreprenorial pozitiv general și a unor condiții-cadru care să faciliteze și să încurajeze spiritul antreprenorial și a recomandat statelor

europene să promoveze educația antreprenorială în rândul tinerilor. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului (18 decembrie 2006) privind competențele fundamentale pentru învățarea pe tot parcursul vieții identifică ***spiritul de inițiativă și antreprenoriat*** drept una dintre cele opt competențe fundamentale care trebuie incluse în toate etapele învățământului și ale formării.

Curriculumul propus are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor economice specifice economiei de piață. Însușirea noilor teorii economice dă posibilitatea celor ce o studiază să înțeleagă mecanismul pieții, mai mult ca atât, să-l aplice în practică, să inițieze o afacere.

Temele de bază preconizate pentru a fi studiate: - "Resursele materiale", "Resursele umane", "Costurile de producție", "Veniturile", "Profitul" și "Politica fiscală", - pregătesc elevii pentru o înțelegere mai bună a problemelor apărute în perioada de tranziție și trecerea la economia de piață.

Prin studierea concretă a situațiilor, elevii vor fi capabili să aplice diferite metode de analiză economică, apreciind de sine stătător realitatea economică. Competențele formate și dezvoltate în cadrul modulului vor fi utilizate la proiectarea de diplomă și aplicate în viitoarea profesie sau la inițierea unor afaceri proprii.

III. Competențe profesionale specifice

- CS1. Aplicarea faptelor, fenomenelor, proceselor, conceptelor specifice domeniului economic în activitatea profesională.
- CS2. Utilizarea optimă a factorilor de producere.
- CS3. Generarea deciziilor în diverse situații prin aplicarea instrumentarului economic specific construcțiilor.
- CS4. Manifestarea unui comportament economic etic și responsabil în raport cu ceilalți.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalități de evaluare	Nr. de credite
	Total	Contact direct		Studiu individual		
		Prelegeri	Practică			
VIII	90	25	20	45	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Noțiuni generale ale disciplinei	
1. Aplicarea faptelor, fenomenelor, proceselor, conceptelor specifice domeniului economic în activitatea profesională. <ul style="list-style-type: none"> - Explicarea noțiunilor economice - Identificarea tipurilor de nevoi și resurse - Identificarea trăsăturii principale a resurselor - Interpretarea problemei fundamentale a economiei - Clasificarea sistemelor economice - Recunoașterea atributelor, obiectului și subiectului proprietății - Compararea tipurilor de proprietate 	1.1 Economia în activitatea socială. Semnificațiile cuvântului economie. 1.2 Activitatea economică. Nevoi și resurse 1.3 Sisteme economice și clasificarea lor 1.4 <i>Perioada de tranziție în Republica Moldova: învățăminte, consecințe concluzii.</i> 1.5 Proprietatea: obiectul și subiectul proprietății 1.6 <i>Tipuri de proprietate: privată, publică, mixtă</i>
2. Resursele materiale și umane ale construcțiilor	
2. Utilizarea optimă a resurselor materiale <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea diferitor factori de producție - Exemplificarea categoriilor de fonduri fixe - Deducerea cauzelor uzurii fondurilor fixe - Verificarea stării tehnice a fondurilor fixe - Determinarea uzurii fondurilor fixe - Evaluarea fondurilor fixe după mai multe tipuri de valori - Determinarea indicatorilor de eficiență economică a fondurilor fixe - Planificarea măsurilor de îmbunătățire a utilizării fondurilor fixe - Exemplificarea categoriilor de mijloace circulante Determinarea indicatorilor de eficiență economică a mijloacelor circulante - Planificarea măsurilor de îmbunătățire a utilizării mijloacelor circulante 	2.1 Noțiune de factori de producție: munca, pământul, capitalul. 2.2 Componenta și structura fondurilor fixe. 2.3 <i>Uzura fondurilor fixe. Uzura fizică și morală. Cauzele uzurii.</i> 2.4 Amortizarea fondurilor fixe. Metodele de determinare a amortizării. 2.5 Evaluarea fondurilor fixe. Valoarea inițială, de reconstruire și reziduală. 2.6 Indicatorii de eficiență ai utilizării fondurilor fixe. 2.7 Mijloace circulante: componenta și structura. Fonduri de producție circulante și fonduri de rotație. 2.8 Eficiența utilizării mijloacelor circulante.
3. Resursele umane și productivitatea muncii	
3. Utilizarea eficientă a resurselor umane <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea resurselor umane - Utilizarea metodelor de recrutare și selectare a personalului - Determinarea indicatorilor de evidență a resurselor umane - Determinarea productivității muncii prin diferite metode - Identificarea metodei optime de determinare a productivității muncii 	3.1 Asigurarea cu resurse umane în construcții-montaj: analiza postului, planificarea resurselor umane, recrutarea, selecția și dezvoltarea resurselor umane. 3.2 <i>Caracteristica personalului</i> 3.3 Productivitatea muncii în construcții-montaj și metodele de măsurare a ei. 3.4 <i>Căile de creștere a productivității</i>

<ul style="list-style-type: none"> - Planificarea căilor de creștere a productivității muncii 	<i>muncii.</i>
4. Sistemul de retribuire	
4. Selectarea forme de salarizare optime <ul style="list-style-type: none"> - Distingerea tipurilor de plăți salariale - Distingerea principiilor salarizării - Respectarea principiilor salarizării - Explicarea componentelor sistemului tarifar - Identificarea categoriei de încadrare a muncitorilor - Selectarea criteriilor de premiere - Argumentarea eficienței metodelor de motivare a personalului; - Argumentarea sporurilor acordate salariaților 	4.1 <i>Esența salarizării la nivelul firmei.</i> 4.2 Sistemul de retribuire în construcții-montaj: componentă și structură. 4.3 Principiile fundamentale ale salarizării. 4.4 Sistemul tarifar și componentele lui. 4.5 Sistemul premial 4.6 Sistemul de sporuri
5. Costurile și veniturile agenților economici	
5. Identificarea căilor de reducere a costului la realizarea lucrărilor <ul style="list-style-type: none"> - Estimarea diferitor tipuri de costuri și cheltuieli - Planificarea cheltuielilor pe termen scurt și lung - Aprecierea necesității de reducere a costului - Estimarea profitului și rentabilității - Determinarea pragului de rentabilitate - Aprecierea necesității de creștere a profitului 	5.1 <i>Costul de producție ca o categorie economică.</i> 5.2 Costul de producție în condițiile orizontului de timp scurt. 5.3 <i>Costul de oportunitate. Cost explicit și cost implicit.</i> 5.4 Costul de producție în condițiile orizontului de timp lung. Curba de plan. 5.5 <i>Căile de reducere a costului</i> 5.6 <i>Noțiune de profit. Profit normal și profit economic. Profit brut și net.</i> 5.7 Repartizarea profitului agenților economici. Determinarea profitului. 5.8 Rentabilitatea.
6. Impozitarea în Republica Moldova	
6. Aplicarea principiilor etice în rezolvarea situațiilor problemă în relațiile cu angajații și partenerii <ul style="list-style-type: none"> - Descrierea sistemului de impozitare și asigurare socială și medicală obligatorie din Republica Moldova - Interpretarea drepturilor și obligațiilor contribuabililor - Identificarea tipurilor impozitelor și taxelor - Determinarea deducerilor, scuturilor, venitului impozabil, taxei impozitului pe venit și a sumei impozitului achitat - Identificarea obligativităților fiscale ale antreprenorilor. - Utilizarea prevederilor legislative 	6.1 Impozitarea în Republica Moldova. 6.2 Impozitul pe venit. Obiectul impunerii fiscale, taxa impozitului, modul de calcul. 6.3 <i>Taxa pe valoarea adăugată, modul de calculare și plata</i> 6.4 <i>Alte impozite și taxe</i>

referitoare la activitatea antreprenorială în rezolvarea situațiilor problemă;	
7. Economia investițiilor și a ciclului de viață a capitalului	
7. Alegerea variantei optime de realizare a investițiilor <ul style="list-style-type: none"> - Recunoașterea sectoarelor în care se hotărăște eficiența investițiilor - Determinarea eficienței economice a investițiilor - Identificarea potențialilor investitori 	7.1 Delimitarea între investiții și construcții. Structura investițiilor. 7.2 Sectoarele în care se hotărăște eficiența investițiilor. 7.3 Eficiența economică a investițiilor capitale. Indicatori de eficiență economică absolută și indicatori de eficiență economică relativă. 7.4 <i>Politica investițională în Republica Moldova.</i>

Notă: Conținuturile selectate cu caracter cursiv sunt prevăzute pentru studiul individual al elevului.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Număr de ore			
		Total	Contact direct		Studiu individual
			Prelegeri	Practică	
1	Noțiuni generale ale disciplinei	8	4	-	4
2	Resursele materiale ale agenților economici	14	3	4	7
3	Resursele umane și productivitatea muncii	12	4	2	6
4	Sistemul de retribuire	16	4	4	8
5	Costurile și veniturile agenților economici	16	4	4	8
6	Sistemul fiscal al Republicii Moldova	12	3	3	6
7	Economia investițiilor și a ciclului de viață a capitalului	12	3	3	6
	Total	90	25	20	45

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Unitatea de învățare 1: Noțiuni generale ale disciplinei			
Perioada de tranziție în RM: învățăminte; consecințe, concluzii	Referat	Prezentare în cadrul sesiunii de referate	Săptămîna 2
Proprietatea și activitatea economică	Ghid de învățare, studiu de caz	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 3
Unitatea de învățare 2,3: Resursele materiale și umane ale agenților economici			
Uzura fondurilor fixe. Uzura fizică și morală: metode de determinare.	Sinteză	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 5
Caracteristica personalului	Ghid de învățare	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 7
Determinarea eficienței utilizării resurselor materiale și de muncă. Identificarea căilor de creștere a productivității muncii.	Lucrare practică	Susținerea individuală a lucrării	Săptămîna 10
Unitatea de învățare 4: Sistemul de retribuire			
Esența salarizării la nivelul firmei	Hartă noțională „Tipuri de plăți salariale”	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 8
Unitatea de învățare 5: Costurile și veniturile agenților economici			
Costul de producție ca o categorie economică	Hartă noțională „Componența costului de producție”	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 11
Necesitatea și căile de reducere a costului	Argumentare scrisă	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 12
Noțiune de profit.Profit normal și profit economic.Profit brut și net.	Sinteză	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 12
Unitatea de învățare 6: Sistemul fiscal al Republicii Moldova			

Componența și structura sistemului fiscal. Impozite și taxe republicane și locale	Ghid de învățare, Hartă noțională „Tipuri de impozite și taxe”	Prezentare la portofoliu	Săptămîna 13
Taxa pe valoarea adăugată: obiectul, subiectul impunerii, mod de determinare și plată. Alte impozite și taxe	Referat	Prezentare în cadrul sesiunii de referate	Săptămîna 14
Unitatea de învățare 7: Economia investițiilor și a ciclului de viață a capitalului			
Politica investițională în Republica Moldova.	Referat	Prezentare în cadrul sesiunii de referate	Săptămîna 15

VIII. Lucrări practice recomandate

1. Determinarea structurii fondurilor fixe.
2. Determinarea amortizării fondurilor fixe
3. Calcularea valorii inițiale, valorii de reconstituire, valorii reziduale , valorii medii anuale a fondurilor fixe.
4. Determinarea indicatorilor de eficiență ai utilizării fondurilor fixe.
5. Determinarea structurii mijloacelor circulante.
6. Determinarea indicatorilor de eficiență ai utilizării mijloacelor circulante.
7. Eficiența utilizării muncii.
8. Identificarea și determinarea diferitor tipuri de sporuri la salariu.
9. Calcularea costului lucrărilor de construcții-montaj.
10. Determinarea impozitului pe venitul persoanelor fizice.
11. Determinarea eficienței economice a investițiilor.

IX. Sugestii metodologice

Disciplina „Economia ramurii”, posedă un pronunțat caracter aplicativ și presupune accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevului. Curriculum-ul acestei discipline este centrat pe elev și adoptă o abordare practică de „învățare prin acțiuni”, introduce o serie de metode și tehnici de învățare care stimulează implicarea activă a elevului în procesul de învățare și asumarea responsabilității pentru propria formare. Metodologia aplicată schimbă accentul în procesul de învățare de la profesor spre elev. Profesorul trebuie să devină organizator, facilitator și coordonator al experienței de învățare relevante pentru elevi, realizând în acest mod legătura directă între ce se învață și de ce se învață. În aceste condiții, subiectul autentic al învățării va fi elevul și, în consecință, strategia didactică va fi proiectată în acest sens.

În procesul educațional se va urmări atent stabilirea coerenței pe orizontală între Competențe specifice – Conținuturi - Activități de învățare – Resurse - Evaluare. De asemenea, din experiența proprie propun să fie utilizate ca evenimente instructionale **etapele cadrului Evocare - Realizarea sensului – Reflecție – Extindere, ca cel mai relevant și pe înțeles cadru de proiectare a orelor.**

Competențele specifice care îi vor aparține elevului odată cu finalizarea studierii modului nu se pot forma decât prin parcurgerea unor pași intermediari, reprezentați de anumite obiective derivate, numite obiective operaționale. Acestea vor arăta cu precizie și claritate ce va ști și ce va ști să facă elevul la sfârșitul fiecărei lecții, vizînd un comportament observabil și direct testabil.

Procesul de predare-învățare a disciplinei „Economia ramurii” se realizează în baza unei abordări strategice. Predarea implică gîndire strategică și creativă, care face posibilă stăpînirea cu succes a situațiilor de învățare.

Prin definire conceptul de strategie didactică este privit ca mod integrativ de abordare și acțiune a tuturor resurselor procedurale (forme, metode, mijloace tehnice) și a principiilor didactice de utilizare a acestora în procesul de vehiculare a conținuturilor în vederea dezvoltării/formării competențelor specifice disciplinei.

Realizarea integrală a curriculumui presupune folosirea mai multor categorii de strategii:

- *Strategii orientate spre însușirea materiei:* strategia conversației euristice, strategia prelegerii problematizate, strategia demonstrației, strategia algoritmizării, strategia cercetării experimentale;
- *Strategii didactice orientate spre transferul funcțional al cunoștințelor și abilităților:* strategia problematizării, strategia modelării;

- *Strategii didactice ce urmăresc exprimarea personalității elevilor:* strategia lucrărilor practice, strategia asaltului de idei, strategia dezbaterii problematizate.

În cadrul activităților organizate la ore, elevii și profesorii utilizează practic diverse strategii de învățare, menite să formeze competențele specifice, ce ar permite valorificarea eficientă a propriului potențial și, în perspectivă, implicarea în activitatea profesională sau inițierea și gestionarea eficientă a propriei afaceri. În acest caz procesul didactic se focalizează atât pe asimilarea de cunoștințe și abilități specifice disciplinei, cât și pe folosirea strategiilor de învățare pe parcursul vieții, pe care elevii pot să le aplice în diferite contexte de viață.

Rezultate deosebit de bune pot fi obținute dacă se lucrează în grupuri mici și cu ajutorul metodelor interactive, precum sunt: *metoda predării/învățării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar), Jig-saw(Mozaic) ,SINELG ,– metoda învățării pe grupe mici, GPP(Gîndește-perechi-prezintă, metoda schimbării perechii, Harta cognitivă sau harta conceptuală ,Generalizare categorială, Discuție ghidată, Diagrama Venn, Asocieri libere, Diagrama cauzelor și a efectului, Pânza de păianjăn , Brainstorming; Braiwriting, metoda Pălăriilor gânditoare, Masa rotundă, Interviu de grup, Studiul de caz, Colțuri, Turul galeriei, Revizuirea termenelor cheie, Predarea complementară, Ghidul pentru învățare etc..* Toate aceste metode vor contribui la formarea competențelor integratoare autentice vizate de disciplina Economia ramurii.

Resursele didactice de bază în predarea disciplinei constau din suporturi de curs la diferite teme, însoțite de prezentări Power-Point. Pentru dezbateri sunt utilizate situații de integrare simulate și autentice de la simplu la compus, în așa mod ca la finele disciplinei să fie propuse sarcini de integrare interdisciplinare și transdisciplinare.

Pentru o bună organizare și desfășurare a procesului educațional, profesorul trebuie să respecte și să dezvolte corect următoarele principii didactice (clasice):

- Principiul unității dintre senzorial și rațional (intuiție și accesibilitate)
- Principiul legării teoriei de practică
- Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor
- Principiul sistematizării și continuității cunoștințelor
- Principiul însușirii temeinice a cunoștințelor
- Principiul individualizării și diferențierii învățării
- Principiul stimulării motivației
- Principiul asigurării conexiunii inverse

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este actul didactic complex, integrat întregului proces educațional, care asigură evidențierea cunoștințelor dobândite, capacităților, deprinderilor și valoarea acestora la un moment dat - în mod curent, periodic și final - propunând și soluții de perfecționare a actului de predare-învățare

Raportarea la diverse tipuri de obiective, varietatea ipostazelor procesului educațional, cât și adaptarea demersului didactic la situații concrete de învățare, fac necesară aplicarea mai multor tehnici de evaluare. În dependență de tipul evaluării se aleg și tehnicile de evaluare, aplicate în cadrul orelor la disciplina „Economia ramurii”.

La începutul cursului se va propune elevilor un test de *evaluare inițială*, care conține diferite tipuri de itemi: obiectivi, semiobiectivi și itemi cu răspuns deschis. Acest test permite identificarea potențialului de învățare, premisele cognitive și atitudinale necesare pentru realizarea unor obiective ce urmează, depistarea lacunelor și identificarea căilor de remediere a acestora. Deaceia activitatea ulterioară este proiectată, în baza datelor obținute. Deasemeni acest test permite determinarea nivelului de pregătire informațională a elevilor pentru perceperea conceptelor economice, astfel încât se conturează lucrurile care nu sunt cunoscute sau uitate de toți elevii, de o parte semnificativă din ei, sau de unele persoane separate.

În dependență de nivelul constatat și își organizează activitatea profesorul. De exemplu: în cazul când o parte din elevi cunosc mai bine unele noțiuni, ei pot fi antrenați în rolul de profesor. Reamintirea sau precizarea unor noțiuni poate constitui o sarcină pentru lucrul individual, cu dicționarul sau alte surse informative. În procesul evaluării inițiale se determină și expectațiile față de disciplină. Printr-un eseu de o jumătate de pagină, elevii își expun așteptările de la această disciplină, își motivează alegerea profesiei. În acest mod se determină interesul, motivarea elevilor pentru învățare atât a modului în cauză, cât și la specialitate în general.

În scopul identificării cunoștințelor elevilor la un anumit subiect, la începutul fiecărei teme este oportun utilizarea tehnicilor: *brainstorming*, *brainwriting*, *asocieri libere*. Aceste tehnici au mai multe avantaje - descătușază comportamentul elevului, încurajându-l să-și exprime ideile, formează abilități de comunicare interpersonală și într-un timp relativ scurt pot fi colectate mai multe idei, oferă situații propice de exteriorizare a potențialului creativ al elevului.

Pentru *evaluarea formativă* se utilizează următoarele tehnici: *revizuirea termenilor-cheie*, *știu-vreau să știu-am învățat*, *GPP*, *ghidul pentru învățare*, *generalizarea categorială*, *turul galeriei*, *diagrama Venn*, *problematizarea* etc., deoarece aceste tehnici permit dezvoltarea gândirii critice, creative, iar după cum a menționat Thomas Edison: „Una din sarcinile principale ale civilizației este de a-l învăța pe om să gândească”.

La finele fiecărei teme se proiectează obligatoriu o activitate de recapitulare și evaluare, unde, alături de formele și instrumentele clasice de evaluare- *bateriile de itemi și teste*, bune de evaluat cunoștințe și abilități, vin *seturile de situații-problemă/situații de integrare* care creează contextul necesar pentru *evaluarea competențelor*. Pentru aceasta este oportun de utilizat testele sau lucrările de evaluare. *Bateriile de itemi și teste* sunt bune de evaluat cunoștințele și abilitățile. De exemplu teste de evaluare sunt prevăzute la finele următoarelor conținuturi: „Noțiuni generale ale disciplinei”, „Proprietatea și inițiativa economică”, „Sistemul de retribuire”.

Dincolo de testele de evaluare este important să li se ofere elevilor posibilitatea de a se exprima liber asupra ceea ce au înțeles/sau nu, asupra nedumeririlor, asupra a ceea ce cred ei că le-ar fi util pentru clarificarea problemelor puse în discuție, asupra aspectelor care li s-au părut interesante/mai puțin interesante, necesare sau nu. Pentru aceasta poate fi utilizată *lucrarea de evaluare*. *Lucrarea de evaluare* este specifică temelor: „Resursele materiale”, „Costul de producție”.

La lecțiile practice, profesorul creează situația de problemă și ghidează elevii în rezolvarea ei. Astfel, profesorul vine cu *seturi de situații de integrare*. Din această perspectivă fiecare cadru didactic se va strădui să-și creeze / acumuleze o bază de situații de integrare atât autentice, cât și simulate, adecvate competențelor evaluate și nivelului de studii. Astfel, elevul este pus în poziție de subiect al învățării proprii; ca rezultat el achiziționează noi cunoștințe, află noi procedee de acțiune. Se consideră că evaluarea în baza sarcinilor complexe, din categoria studiilor de caz, lucrărilor practice, au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare, dar și a gradului de formare și evaluare a competențelor specifice disciplinei. În formularea sarcinilor se va indica, concis și clar, ce trebuie făcut, se va stipula limita în timp și, uneori, în volum, alte condiții de realizare. Astfel de lecții practice sunt prevăzute la următoarele teme: „Investițiile în economie”, „Resursele materiale”, „Resursele umane și productivitatea muncii”, „Costul”, „Impozitarea în RM”

Este benefic de a utiliza și *lucrul în grup* dar de obicei notele sunt mai mari decât notele obținute individual de fiecare elev. Aceasta demonstrează o subiectivitate mai mare la aprecierea lucrului în grup. Pentru a diminua acest fenomen este benefic de a utiliza *Fișa de evaluare*, care este un formular de dimensiunea unei coli de hârtie A₄ sau A₅ (în funcție de numărul și complexitatea sarcinilor de îndeplinit), pe care sunt formulate sarcinile ce urmează a fi rezolvate de către elevi în timpul lecției. Pe fișă se notează câte sarcini și în ce măsură a realizat aceste sarcini fiecare elev. În aceste condiții, fișa de evaluare servește la măsurarea efortului depus de fiecare elev, cât și pentru obținerea feedback-ului de către profesor, pe baza căruia el poate face precizări și completări la conținutul predat. Deasemenea în evaluarea lucrului în grup pot fi atrași elevi-experti pentru fiecare grup, care va evalua contribuția fiecărui elev în activitatea grupului sau poate fi utilizată și autoevaluarea elevilor. Astfel *Fișa de evaluare*

/implicarea elevilor-experti/ autoevaluarea sunt instrumente care îi vin în ajutor profesorului să evalueze activitatea fiecărui elev la activitățile în grup.

Evaluarea finală a disciplinei “Economia ramurii” este realizată prin intermediul *examenului*, care reprezintă o metodă de evaluare sumativă la sfârșit de semestru. Pentru realizarea examenului sunt prevăzute 135 min. (3 ore academice). Subiectele pentru examen și baremul de evaluare și notare se elaborează ținând seama de următoarele cerințe:

- să fie formulate clar, precis și în concordanță cu curriculumul și cu temele , valabile pentru desfășurarea examenului pentru semestrul respectiv;
- să aibă un nivel mediu de dificultate;
- să permită rezolvarea lor în 135 min.

Examenul se desfășoară în cursul sesiunii de examinare și verifică competențele elevilor pentru cursul respectiv. Examenul se realizează în baza testului, care conține sarcini ce corespund taxonomiei lui B. Bloom și sunt formulate în baza situațiilor de integrare simulate interdisciplinare. Subiectele testului sunt examinate la ședința catedrei și aprobate de către directorul adjunct studii. *Nota finală* la disciplină se constituie ca medie a notei de la evaluarea curentă (nota semestrială) și a notei de la examen. Evaluarea curentă (nota semestrială) constituie 60% din nota finală, respectiv nota de la examen constituie-40%.

- *Nota de la evaluarea curentă (nota semestrială)* se calculează ca media aritmetică a notelor obținute în cadrul orelor teoretice, practice, atât în cadrul relor de contact direct, cât și la studiul individual.
- La studiul individual elevul trebuie să aibă minimum 2-3 note.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

- Mobilier ergonomic
- Tablă
- Pinboard
- Proiector
- Calculator personal/notebook cu acces la internet
- Postere
- Markere
- Ghiduri metodologice
- Ghiduri de performanță
- Set de probleme/situații de integrare

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul unde poate fi consultată/accesată/ procurată	Numărul de exemplare disponibile
1	Legea despre salarizare.	www.mmprsf.gov.md	
2	Legea bugetului pentru anul respectiv	www.mf.gov.md	
3	Legea privind asigurările sociale obligatorii	www.cnas.md http://lex.justice.md/	
4	Legea privind asigurarea medicală obligatorie	http://lex.justice.md/	
5	Codul fiscal al R. Moldova	www.fisc.md	
6	Ghidul întreprinzătorului particular. Editura tehnică, București, 1993	Bibliotecă	2
7	C.Gogoneață, A. Gogoneață. Economia politică: teorie micro și macroeconomică, București, 1995	Bibliotecă	1
8	Liubov Usturoi, conf.univ., dr. Grigore Vascan Economia întreprinderii: <i>Curs universitar</i> , UTM,2006	Biblioteca UTM	
9	E. Beiu, I. Radoslav, E. Florea. Organizarea, conducerea, legislația și economia construcțiilor, București, 1979	Bibliotecă	1
10	C. Olariu, M. Socolescu. Economia și organizarea construcțiilor, București,1978.	Biblioteca UTM	1
11	Dm.Moldovanu, Curs de teorie economică, editura ARC, Chișinău, 2007	Bibliotecă	1
12	Finanțele și evidența contabilă a afacerilor, Dm. Gortolomei, N.Curagău, V.Feodoreenco, Chișinău, 2003	Bibliotecă	3
13	Impozitarea și facilitățile fiscale pentru micul bussines din PM, P.Șarcov, Gh.Ipati, Chișinău, 2003	Bibliotecă	3
14	I.Guțu. Republica Moldova: economia în perioada de tranziție.Chișinău,1998.	Bibliotecă	1
15	V.Cornescu. Costul și veniturile în economia de piață, București, 1992	Bibliotecă	2
16	Note de curs „Economia construcțiilor”	Auditoriul 3016 economiaconstruc tiilor@gmail.com	15
17	Charles temple, Jennie L.Steele, Kurtis S. Meredith, Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice, Chișinău,2003	Bibliotecă	1